

Ovoce ze ZD Dolany

KRAJÁNEK

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 20 › číslo 11 › listopad 2019 › cena 5 Kč

VELKÝ LISTOPADOVÝ PODVOD

Třicetiletá zkušenost s vývojem společnosti po listopadovém převratu určitě potřebuje věčné zamyšlení a zobecnění. Na žádost Krajánku jsem se o ně pokusila.

Jak se lidem žilo

Čtyřicet let budování socialismu přineslo lidem především něco, o čem by v kapitalistickém systému mohli jen snít – sociální jistoty. Bezplatné zdravotnictví, školství, levné a dostupné bydlení, dostupná kvalitní kultura. Právo na práci, garantované ústavou, mělo svoji druhou stranu – povinnost žít se prací. Bezpracné zisky byly nezákonné, stejně jako život na úkor někoho jiného. Mimochodem povinnost pracovat a vyvlastnění majetku je něco, co potomci bývalých kapitalistů nikdy socialismu neodpustili.

Pravda, mzdy a platy byly většinou nízké, ale musíme si uvědomit, že až dvě třetiny životních nákladů byly lidem hrazeny společenskou spotřebou – dotací na bydlení, potraviny, dopravu atd. Potravinová soběstačnost a přísné oborové potravinářské normy byly něčím, o čem můžeme snít. Jistě, stály se fronty na banány a na toaleták, ale také na knihy. Socialismus však neměl jen svoji konzumní stránku.

Zestátněný socialismus

Naše poválečná společnost se nevyvíjela pod skleněným poklopem, v některých obdobích byla silně ovlivňována vývojem v okolních zemích, kapitalistických i socialistických. Padesátá léta byla krutou mocenskou hrou u nás i třeba v USA. Stačí připomenout boj s „neamerickou činností“, vraždy černošských aktivistů a další excesy, o nichž se jaksí mlčí. Krutost padesátých let je něco, s čím se nevyrovnal žádný stát. Nevyrovnala se s ním ani KSČ. Obratně zneužitá stalinská teze o zostrování třídního boje vedla k politickým procesům. Ale ve svých důsledcích také k postupnému mizení samosprávných prvků ze společenské struktury jak v ekonomice (např. zánik dělnických rad aj.), tak částečně i v politice. Pracující si rozhodně nepřipadali jako vlastníci výrobních prostředků, protože ty měl v rukou stát a oni sami měli jen malou možnost jejich užití

Pokračování na str. 2

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

AGRESE

V minulých dnech rozbouřilo vody mezinárodních vztahů napadení Sýrie, potažmo syrského území obydleného Kurdy Tureckem.

Turecko již velmi dlouho bojuje s Kurdy na svém území. Nyní využívá příležitost oslabeného syrského státu po bojích s Islámským státem, aby si vyřídilo účty i s Kurdy žijícími na syrském území. Toto území je nejen kurdské, ale také bohaté na naleziště ropy a jiných surovin.

Kurdové patří svým původem k iránským národům. Žijí na území několika států. Nejvíce je jich v Turecku (11,4 až 14 mil.), v Iránu (4,8 až 7 mil.), Iráku (4 až 6,5 mil.) a v Sýrii 1,6 milionů.

V roce 1927 vzniklo kurdské povstání a vyhlášení Araratské republiky. Ta nebyla mezinárodně uznána. V září 1931 zanikla zásahem turecké armády. Po druhé světové válce vznikla marxistická Kurdská strana pracujících (PKK), která pod vedením Abdullaha Ocalana vyvolala v letech 1984 až 1991 ozbrojený protiturecký konflikt. Ocalan byl agent CIA v roce 1999 v Keni zajat a v Turecku odsouzen k doživotí. Turecko od roku 1991 zakázalo na veřejnosti používat kurdský jazyk. Jedinou úřední řeč je turečtina.

Nemůžeme souhlasit s agresí Turecka proti jeho sousedovi a prosazování zájmů zbraněmi. Situace je velmi vážná a mezinárodní společenství by mělo dát jasně najevo, že takovýto postup není možný.

Věra ŽIŽKOVÁ

VELKÝ LISTOPADOVÝ PODVOD

➔

Dokončení ze str. 1

ovlivnit, i když jako občané zprostředkovaně vlastníky byli. Vedoucí úloha KSČ se změnila na vládnoucí v mnoha momentech. Připomeňme třeba кадровý monopol strany v sedmdesátých a osmdesátých letech.

Tzv. reálný socialismus ve své historické podobě se vyčerpal a byla nezbytná změna. Tzv. přestavba vítaná lidmi, byla nakonec jen plácnutím do vody.

Listopadové mýty

Tvůrci politického převratu nikdy otevřeně nezaútočili proti socialismu, chtěli ho jen lepší a hlavně bez „zločinných“ komunistů. Lidé si nekladli otázku, kdo komunisty u moci nahradí. Komunisté přece ukradli lidem majetky a svobodu, potlačovali lidská práva a „bili naše děti“. Vzpomínám si na definici sametové revoluce Miloše Kopeckého, vskutku zasloužilého umělce – „očičko za očičko, zoubek za zoubek“.

Politický převrat, který nás nakonec vehnal do stáje NATO a Evropské unie jako druhořadé služebníky velmocí, předznamenal převrat ekonomický. Byl rozdělán a rozkraden státní majetek v bilionových hodnotách, hráli jsme si na lidový kapitalismus v podobě kupónové privatizace a zatím nadnárodní monopoly získávaly naše výrobní kapacity.

Přestali jsme být pány ve vlastní zemi. Z vyspělé průmyslové země se zemědělskou velkovýrobou jsme se změnili na montovnu a překladiště Evropy.

A opěvovaná svoboda slova? Kam se nám to jenom poděla?

Odlišštěná společnost

Dnes komunisté bojují o zachování zbytků sociálního státu. Z kategorie lidských práv zmizela práva ekonomická – na práci, na dostupné bydlení a s obtížemi se drží právo na důstojný život seniorů. Největší škody však byly napáchány na společenských vztazích. Platí, že každý se stará sám o sebe a jen ten, kdo to nedokáže, může požádat o pomoc a dostane se mu jí. Možná. Sociální systém péče je mnohde suplován charitou (obědy pro děti) a deset procent lidí žije pod hranicí chudoby.

Ze společnosti mizí obyčejný lidský soucit, schopnost vnímat starosti jiného člověka, cítit se jako součást nějaké komunity, jako součást společnosti. Pomalu mizí i tisíce let uplatňované zlaté pravidlo mravnosti – co nechceš, aby jiní

činili tobě, nečiň ty jim – staré jako lidské společenství v podobě rodů a kmenů. Jsme společnost rozdělená na jedince a jedinec jedinci se nepřítelem stává. Ovšem tak jsme lépe manipulovatelní a ovladatelní. Tyto škody velkého listopadového podvodu se budou napravovat nejhůře.

Taťána LANKAŠOVÁ

PODZIMNÍ ÓDA

*Podzim se vkrádá
žlutnoucím listům
do Orlických hor.
Vítr se prohání
po strništi,
kde v oblacích
honí se papíroví draci.
Meluzína si brouká
své komínové blues.
Spadané listí
ve větru šustí
podzimní ódu.*

Jan DAWIDKO

HRAJEME DIVADLO

*Změním se ve vteřině
Jenom si nasadím masku
Jsem hodný a někdy zase svině
Dnes hraji ošklivce a jindy krásku*

*Zahrají vám, co budete si přát
Budu se dušovat, jaký jsem lidumil
Budu plakat a jindy zase smát
Z celého srdce a ze všech svých sil*

*Zahrají milujícího manžela
frajera, bonvivána, kavalíra
či dobrotvivého anděla,
Budu neznaob
a jindy ze mne bude zářit víra*

*Nikdo nepozná, kdo vlastně jsem
Jinak líbám svoje děti, jinak milenku
Políbím třeba tvých šatů lem
Dejte si na mě pozor, holenu...*

Jiří KNOPP

Komunisté protlačili do rozpočtu peníze pro zdravotnictví

KSČM je velmi aktivní v oblasti potřeby řešení situace ve zdravotnictví. Nejprve jsme ve Sněmovně prosadili samostatný bod, ve kterém požadujeme po ministru zdravotnictví, aby nám odpověděl na otázky týkající se nejpálčivějších problémů pacientů, zdravotníků i poskytovatelů zdravotní péče. Poté jsme zahájili jednání se zástupci Krizového štábu proti kolapsu zdravotnictví. Poprvé v polistopadové historii jsme s představiteli zdravotnických odborů, lékařské komory, poskytovatelů domácí péče, patientských organizací a nemocnic vystoupili na společné tiskové konferenci. Splněním části jejich požadavků jsme podmínili případnou podporu státního rozpočtu na rok 2020.

V pátek 11. října se tedy sešli zástupci a zástupkyně KSČM M. Vostrá, D. Pawlas, S. Marková a S. Mackovík, v čele s předsedou ÚV KSČM V. Filipem na jednání s Hnutím ANO k situaci ve zdravotnictví. KSČM po seznámení se s fakty prezentovanými krizovým štábem i na základě zkušeností pacientů a zdravotnických pracovníků z celé České republiky prezentovala premiérovi Babišovi, ministru zdravotnictví a ministryni financí své přesvědčení o tom, že se nemocnice skutečně potýkají s nedostatkem lékařů a sester, zvláště v akutní lůžkové péči. Pacienti v regionech musí neúměrně dlouho čekat na plánované operace i potřebná vyšetření a systém zdravotnictví trpí dlouhodobou podfinancovaností. Je tedy neoddiskutovatelným faktem, že se potřebná zdravotní péče stále více pacientům vzdaluje. Z těchto důvodů jsme prosazovali několikamiliardové navýšení úhrad do oblastí, kde je situace nejpálčivější. Tedy do domácí péče a sociálních služeb a do nemocnic, mimo již dříve přislíbených 6 miliard korun.

Po více než hodinovém velmi náročném, ale věcném jednání jsme dospěli ke kompromisu v podobě 900 mil. pro domácí péči, včetně 300 mil. na mzdy a 4,7 mld. pro ostatní segmenty zdravotní péče. Tyto finanční prostředky by pak měly být alokovány přes úhradovou vyhlášku ze zůstatků na účtech zdravotních pojišťoven. Jde o částku, která je určena výhradně na hrazení zdravotní péče a v žádném případě neohroží stabilitu veřejného zdravotního pojištění v roce 2020, jelikož se i v dalších letech reálně očekává stálý nárůst příjmů.

Mgr. Soňa MARKOVÁ,
stínová ministryně zdravotnictví za KSČM

» Z jednání krajského zastupitelstva

PENÍZE PRO NEMOCNICE A MALÉ OBCE

Říjnové jednání Zastupitelstva Královéhradeckého kraje mělo rychlý průběh. Byly schvalovány peníze z připravených částek, zejména pro zdravotnictví a obcím s obyvateli do 3000. Schválen byl Strategický plán rozvoje kraje do roku 2027 pro pět oblastí. Místo zastupitele Jana Birkeho (ČSSD) nastoupila do krajského zastupitelstva a složila slib starostka Kopidlna Hana Masáková.

Po posledním KZ odstoupil zastupitel, poslanec PS PČR a dlouholetý starosta Náchoda Jan Birke (ČSSD) na protest proti špatnému vedení krajského zdravotnictví Alešem Cabicarem (TOP 09).

Kromě peněz do dopravní infrastruktury schválili zastupitelé z rozpočtu dalších 84 mil. jako vyrovnávací platbu k pokrytí ztrát krajských nemocnic. Pro Oblastní nemocnici Náchod, která zahrnuje čtyři další subjekty, 46 mil. Zbytek pro nemocnice v Trutnově, Jičíně a ve Dvoře Králové n. L. Celkem dostanou nemocnice letos 280 milionů. Ve Dvoře Králové chystá soukromý vlastník, po peripetiích se stavbou načerno, otevřít kapacitu 164 lůžek následné péče. Ivan Adamec (ODS) se obával, zda to nepoškodí investice kraje ve zdejším nemocnici se stejným

účelem, kdy bude chybět personál. Aleš Cabicar připustil, že to bude v tomto miniregionu problematické.

Jak uvedl náměstek Vladimír Derner (Koalice pro KHK) budou chybět prostředky i na sociální služby. Navýšení prostředků o 1,88 mil. jde zatím pro 20 poskytovatelů sociálních služeb. Byl aktualizován střednědobý plán sociální péče. Naplňován je s problémy. Na akci „Domky Na Květné“ Domov důchodců Borohrádek bylo schváleno 37 mil., je to potřebné navýšení o 9,35 mil. Kč. Školství rozdělí v oblasti vzdělávání přes 12 milionů korun. Diskuse nastala kolem žádosti Centra Sion o půjčku 5,6 mil. na dofinancování mezd učitelů, protože soukromá škola přestala být církevní a peníze od ministerstva zatím na činnost

»» OTÁZKY PRO OTAKARA RUMLA, krajského zastupitele, předsedu výboru pro životní prostředí a zemědělství

Je problematické rozšíření kůrovce v lesích našeho kraje?

Rozsah škod způsobených kůrovcem v letošním roce se dá předpokládat srovnatelný se škodami v roce minulém. Významný rozdíl je v tom, že jeho výskyt již není jen lokální, ale rozšířil se plošně na větší území našeho kraje. Jak bude vypadat situace v příštím roce a dalším období, lze jen velmi těžko předpovědět, bude hodně záležet na počasí, schopnosti odstraňovat napadené stromy a na mnoha dalších faktorech. Největší problém vidím ve včasnosti nalezení napadených stromů a jejich rychlého odstranění z lesa, případně je odkornit nebo chemicky ošetřit. To je velmi obtížné, především pro malé vlastníky lesů. Dále jsou vážné problémy s odbytem dřeva a jeho cenou, která je velmi často pod úrovní těžebních nákladů.

Jak postupovat dál?

Dalším důležitým úkolem je výsadba nově vzniklých holin. Je velmi špatné podléhat názorům, že les se obnoví sám, nesázet smrky, ale jen listnáče apod. V těchto záležitostech je nutné se vždy poradit s odbornými lesními hospodáři a důsledně dodržovat jejich doporučení. Královéhradecký kraj dotačně podporuje vlastníky lesů do 50 hektarů částkou 150 korun za kubický metr odstraněného kůrovcového dřeva a výstavbu oplocenek pro výsadbu nových porostů s podílem nad 70 % listnatých druhů na plochách zasažených kůrovcem částkou 70 korun za běžný metr oplocení. Určitě bude nutné legislativně stanovit povinnost vlastníkům lesů řádné péče o les. Nedodržováním důležitých opatření nevznikají škody jen samotnému vlastníkovi, ale i sousedům, kteří se o svůj les starají.

(vha)

nedostala. Zastupitelé tuto půjčku neschválili pro nedostatečné záruky vrácení financí.

Zastupitelé schválili podmínky dotačního programu Obnova venkova, v němž bude k rozdělení 45 milionů korun. Dotace jsou určeny na občanskou vybavenost, veřejná prostranství a infrastrukturu, obnovu památkového fondu, na nakládání s odpady a obnovu vodních nádrží. Jsou to peníze pro obce do 3000 obyvatel.

Benediktinské opatství sv. Václava kláštera v Broumově žádalo kraj o odpuštění nesplacených částek ve výši 1,35 mil. Kč, nedostalo od státu úhradu za projektovou dokumentaci – byla to jejich chyba. Žádali kraj již poněkolikrát, až uspěli, a 25 zastupitelů prominutí schválilo. Zastupitelé KSČM byli proti.

(vha)

»» Jednal KV KSČM

Na říjnovém jednání KhKV KSČM bylo stěžejním bodem schválení krajského rozpočtu roku 2020. S ohledem na konání krajských voleb bude rozpočet schodkový. Pokrytí bude výnosy z minulých let. Členové orgánu se dále zamýšleli na možnými úsporami a efektivním využitím finančních prostředků.

Stínová ministryně zdravotnictví Soňa Marková se účastnila jednání KSČM s vládou. KSČM žádá další prostředky do zdravotnictví – urgentní příjmy, platy, sloučení třech zdravotních pojišťoven – aby mohla podpořit rozpočet. Zastupitelé budou zdravotnictví bedlivě sledovat.

Krajští zastupitelé a někteří členové krajských výborů podali informace ze svěřeného oboru. Na jednání KZ bude připraven zejména Strategický program rozvoje Královéhradeckého kraje, schvalovány budou další investiční akce, více v samostatném příspěvku. Kraj stále tíží pozastavení tendru na autobusovou dopravu. Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti jednal například o úspěšnosti zapojení problematických osob do pracovního procesu. Krajští zastupitelé i členové výborů by měli do konce roku svoji práci zhodnotit.

KV zhodnotil krajské akce: pietní akt Odolov je k osvobození republiky v kraji největší s početnou veřejností, účastní se starostové obce Rtyň v Podkrkonoší, Úpice a z hostitelské obce Malé Svatoňovice; setkání na Pomezích Boudách má stále dobrou účast zahraniční veřejnosti; úspěšný byl i výstup na Velkou Deštnou; způsob uctění památky odboje v Bohdašíně bude změněn.

V následujícím období budou nosným tématem činnosti strany krajské a senátní volby, stanovení volebních témat i zvolení kandidátů na okresních a krajské konferenci.

(vha)

PTÁME SE na osudy žen po listopadu 1989

VĚRA ŽIŽKOVÁ

● Co vám přineslo či odneslo období po 17. listopadu 1989 v zaměstnání?

V době před třiceti lety jsem působila jako učitelka na základní škole. Zůstala jsem jako jediná ve straně, ostatní kolegyňe stranické průkazy odevzdaly. Nebyla to zrovna přívětivá doba. Mnozí se ode mě odtahovali, dívali se na mne skrz prsty. Museli jsme si zvykat na nové poměry, být zaměstnán již nebylo povinností, začali jsme se bát o práci, budoucnost byla nejistá. Přizpůsobování se novým podmínkám života v kapitalismu nebylo úplně jednoduché. Byla jsem zvyklá plánovat dopředu, ale nyní jsme nevěděli, co bude za pár dní, natož měsíců či roků. Naštěstí jsem měla kolem sebe mnohé dobré lidi, kteří mě, když mi bylo úzko, podpořili. Rozumnou ředitelku, která dokázala ocenit především pracovní kvalitu. Odpadly mi mnohé funkce, a tak jsem měla více času na své děti a koníčky. Nakonec i kolegyňe, které nejdříve fandily novým změnám, postupně vychladly a nakonec mi řekly, že si váží mých postojů, že jsem nepřevlékla kabát.

● Jak jste si poradila s nastalou

„svobodu“?

Svoboda nastala jen pro některé. Ti, co hlásali novou pravdu, se cítili svobodni, ale když měl někdo jiný názor, hned s ním byli hotovi. To platí stále. Kdo netáhne se sluníčkáři, má vlastní názory, toho si media pořádně podají. Hledají a hledají, aby aspoň nějakou malou špinu našli a tu pořádně rozmázli. Některé názory se mohou vyřívát na ulicích, jsou mnohokrát opakovány, ale ty, které se nehodí, jsou zamlčovány, nesmí se v rozhodujících médiích prezentovat. Svoboda není jen svoboda slova, ale velkou roli hraje i ekonomická svoboda. A ta u nás dostává pořádně na frak. Většina pracujících se bojí ozvat se svými požadavky, jsou ochotni pracovat v přechasech, za zhoršených podmínek, jen aby uživilí sebe a svou rodinu. Sice i pod nízkou nezaměstnaností jsou požadavky zaměstnanců občas aspoň částečně naplňovány, ale mzdy pokulhávají za růstem cen potravin, energií a hlavně bydlení. Tam, kde je hypotéka, žádná svoboda není. Tam se musí vydělavat a platit.

TAĀANA LANKAŠOVÁ

● Kde jste trávila listopadové dny roku 1989?

Listopad 1989 jsem trávila v Moskvě v přípravě na obhajobu dizertace. Vrátit se mi podařilo asi po týdnu. Za svůj úspěch považuji, že jsem v lednu kandidátskou dizertaci úspěšně obhájila, ale zároveň se Lékařská fakulta UK připravila o možnost zaměstnat jednoho z mála kvalifikovaných odborníků na filozofické problémy medicíny. Takže místo docentury a převzetí oddělení filozofie a pro-sazení nového modelu výuky jsem šla pomoci na OV KSČM Hradec Králové v čestné funkci uklízečky.

● Co znamená pro vás svoboda?

Protože jsem svobodu vždy považovala za schopnost rozhodovat se se znalostí věci, žádnou změnu jsem nezaznamenala, ačkoli pochopit, co se ve skutečnosti odehrává a zachovat si svobodu řídit vlastní život nebylo jednoduché.

SOŇA MARKOVÁ

Co vám přineslo či odneslo období po 17. listopadu 1989 v zaměstnání?

Listopad 1989 mě zastihl na mateřské dovolené s pětiměsíční

dcerou Terezkou. To znamená, že jsem se vracela do úplně jiné školy. Ředitel, který celý svůj život zasvětil nezištné práci pro děti, pečlivě vybíral učitelský sbor a zveleboval školu, byl „odejit“, protože nepřevlékl svůj kabát. Kolegyňe, dosavadní horlivé členky a funkcionářky strany, odborářky a pionýrské vedoucí, se stejnou vervou nyní bojovaly za „svobodu a demokracii“.

● Jak jste si poradila se změnou politickou situací?

Děti naštěstí zůstaly stejné a navíc bylo možno mnohem více zapojit vlastní tvůrčí iniciativu a kreativitu. Já sama jsem začala místo ruštiny učit němčinu

a intenzivně se vzdělávat v oblasti „bílých míst“ naší i světové historie, ráda a s nadšením jsem objevovala moderní způsoby výuky v rámci úplného naplnění zásady J. A. Komenského – škola hrou. Postupně se ale začala situace měnit, ubývalo učitelské svobody, přibývalo nesmyslné byrokracie a hrbení se před „sponzory“, bohatými a tím i mocnými rodiči a škemráním o peníze. Stále obtížněji se u žáků prosazovaly morální a lidské hodnoty ve společnosti vzrůstajícího násilí, nenávisti, tolerování podvodů, krádeží a vulgarity. I tak ale považuji těch 15 let strávených ve škole, v bazéně při výuce a trénování plavání a v létě na tábořech, za jedno z nejlepších období v mém

životě. Po roce 1989 jsem začala také pomalu vstupovat do světa politiky. Nejdříve jako předsedkyně ZO, poté jsem byla zvolena členkou ÚV KSČM, místopředsedkyní a později i předsedkyní OV. S tím souvisela i moje činnost v náhodském zastupitelstvu. Jednoduše jsem se řídila svým životním krédem: Lepší je zapálit aspoň malou svíčku, než sedět a nadávat na tmou.

Soňa Marková, druhá zleva v horní řadě, na táboře s dětmi a rodiči, kteří cvičili pejsky v tzv. agility.

Foto – Orlické hory 2015, z archivu SM.

KDYŽ CHRASHTILY KLÍČE

Klíči chrastili někteří občané před třiceti lety, a to zejména na Václavském náměstí v Praze. Ti, kteří chrastili, měli na klíčence klíč od bytu, od garáže a od auta i chaty. Nebyli to žádní nezaměstnaní. Bezdomovci a žebráci tenkrát nebyli. Mnozí měli klíčů více.

Ti lidé nekřičeli: Dejte nám chleba, nebo Dejte nám práci. Práce a chleba bylo dost. Chtěli, aby přestala vládnout jedna strana, aby byla nastolena demokracie a aby bylo všem lidem umožněno cestovat po světě, aby si mohli užívat dovolenou u moře na krásných písečných plážích a kupovat si nová moderní auta. K tomu je inspiroval pan Václav Havel, který je dokázal nadchnout – už nebudete bydlet v králíkárnách, v těch šeredných panelácích. K tomu všemu mu přizvukovali zpěváci, zpěvačky, herci a herečky, ale také všichni nemakačenkové, opilci a hašišáci. Všude se stávkovalo, divadla se denně plnila stávkujícími herci i publikem a všichni volali po změně.

A potom to najednou začalo – malá privatizace, velká privatizace a stály se fronty v kuponovce, začaly se prodávat celé závody a velká, prosperující zemědělská družstva. Milionáři rostli jako houby po dešti, lidé začali jezdit k moři, v čele státu stál pan Václav Havel, který se svými oblíbenci jezdil po Pražském hradu na koloběžce... Další Václav –

Klaus – vzal pod ochranu všechny podnikavce, kteří mohli podnikat, aniž měli na to peníze. Prezident Václav Klaus jim později všechny „tunely“ prominul a udělal z nich celebrity, bezúhonné vážené podnikatele, nyní již s miliardovými konty. Jistě doplníte dále sami...

Lidé jezdí do zahraničí nejen za mořem, ale také za studiem a za prací. Jedna strana už tu nevládne – i když jedna z nich má velkou moc, protože má hodně příznivců. Politických stran je jako odpadků v ulicích a voliči si vybírají podle hesel, podle televizních zpráv a novinových titulků. Mnozí z těch, kteří tak zuřivě chrastili klíči, už vystřízlivěli a nedají se obalamutit zprávami české

televize a pravicovými politiky. Jak by ne, když ty proslulé Havlovy králíkárny jsou dražší a dražší a ti, kteří si vzali půjčky na dům či byt, o ty peníze kolikrát přišli. Vláda pak hledá peníze na pomoc chudým lidem, na matky živitelky a snaží se těmto lidem pomoci.

Víc moci, než dřívější straničtí funkcionáři tehdy vládnoucí strany, mají exekutoři, developeři a lobisté a miliardáři, kteří majetek vytvořený lidmi za minulého režimu uložili v daňových rájích. Co říkáte, nemělo by se znovu začít chrastit klíči, nebo těmi klíči raději... Však vy byste si po těch zkušenostech poradili...

Jiří KNOPP

Oprava soutoku Labe s Orlicí v Hradci Králové za 11,6 mil. byla jednou z mála úspěšných investičních akcí města v letošním roce. Opravy zahrnovaly opevnění soutoku kameny a odstranění sedimentů z levého břehu Labe. K opravám sloužily lodě a prámy. Zbývá upravit park.
FOTO – Mirka VOHRALÍKOVÁ

Třicet let od „sametové“ revoluce

Byla jsem oslovena jako pamětnice, abych se vyjádřila k listopadovým a polistopadovým událostem v okrese Jičín.

V listopadu roce 1982 jsem nastoupila jako politický pracovník na zemědělské oddělení OV KSČ v Jičíně. Měla jsem na starosti vesnické a zemědělské organizace. Že něco nebylo v pořádku, jsem pocítila i na vlastní kůži. Od tajemníků OV jsem dostávala někdy nesmyslné příkazy, rozkazy a vyhrožování při nezabezpečení úkolů. Přišel listopad 1989. Jezdili jsme po mýtincích, které organizovalo OF.

Osobně jsem zažila tzv. „grilování“ na Sobotecku. Řada nomenklaturních funkcionářů včetně tajemníků OV ukončila členství ve straně a zmizela. Museli jsme si poradit sami, protože ÚV KSČ mlčel. Někteří šli manuálně pracovat do různých firem, a to poznamenalo jejich zdraví a někdy způsobilo i úmrtí.

Přesto zůstalo pár věrných... V lednu 1990 jsme zakoupili objekt od OÚNZ v Šafaříkově ulici, kde byla zubárna a dětské oddělení. Z bývalého OV na autobusovém nádraží, jsme přestěhovali pouze to nejdůležitější: stoly, židle a skříň s dokumenty. V té době pracovalo na OV 7 pracovníků, kteří postupně ukončili pracovní poměr z finančních důvodů. V letech 1993 až 1995 jsme byli na OV pouze dva, a to tajemník a já, coby účetní. Na mzdy byly určeny pouze členské příspěvky. Nebyly žádné dotace za volby, jak tomu bylo v následujících letech.

Jaroslava KURFÍŘTOVÁ
FOTO – Opravené prostory OV

MOJE DLOUHOLETÉ ZKUŠENOSTI

Na rozdíl od našich rodičů a prarodičů jsem prožil jediný převrat (změnu politických poměrů) v listopadu 1989. Na květen 1945 a Únor 1948 se pamatuji, ale rozum jsem ještě nepobral.

Listopadovou změnu nepovažuji za osobní tragédii. Z vysoké školy jsem byl odejit (1990) a šel pracovat do Vodních zdrojů v Bylanech u Chrudimi. Dodnes se pyšním pěti hlubokými vrty. Ten nejvzdálenější je u jihočeského Staňkovského rybníka a zásobuje pitnou vodou tamní kemp. U vrtné soupravy jsme měli dobrou partu: Milan, Michal, Víťa a já.

Především si vážím toho, že jsme – ale díky Únoru 1948 – nezažili u nás ve Střední Evropě hrozné války jako táta s mámou a dědové a babičky – ti dokonce dvě. Předpokládám, že nebudeme volit budoucnost jen za koblih.

Jaroslav ŠTRAIT,
historik
a exposlanec ČNR a PS PČR

Problémy zaměstnávání osob se zdravotním postižením a závislostmi

Na posledním zasedání výboru pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti byli členové seznámeni s prací odboru sociálních věcí v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále OZP) a osob po výkonu trestu, s drogovou závislostí a z vyloučených lokalit. Úmluva OSN čl. 27 totiž zakládá právo OZP na práci na rovnoprávném základě s ostatními, týká se zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve všech otázkách spojených se zaměstnáním, vyzdvihuje důležitost odborného a profesního poradenství a služeb prostředkování práce.

Kraj napomáhá vytváření pracovních míst pro tělesně i duševně postižené různými pobídkami. V podstatě nejlépe jsou na tom vozíčkáři, tělesně postižení a mentálně postižení, ale lidé třeba s epilepsií nebo poruchami soustředění

jsou na tom podstatně hůře, i když mají patřičné vzdělání. Velice málo je zatím využívána práce z domova, např. na počítačích, a tak kraj poskytuje podpůrné programy. Horší uplatnění mají osoby se základním vzděláním. I když se při nízké nezaměstnanosti zvyšuje množství pracovních příležitostí i pro OZP, jsou nadále mezi ohroženými.

V současné době dochází k rozvoji sociálního podnikání, a to umožňuje i osamostatnění OZP a jejich zaměstnávání. Krajské zastupitelstvo aktivně podporuje zaměstnávání OZP, včetně „terapeutického zaměstnávání“ a stanovil pro krajské organizace povinný podíl zaměstnávat OZP a pravidelně vyhodnocuje situaci. Aktivně v tomto spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce ČR. Podporuje také systém sociálně terapeutických dílen na území KHK

a poskytuje možnosti rekvalifikací a zaškolení pro možné pracovní uplatnění všem nezaměstnaným.

Výbor projednal také začleňování osob po drogové a nebo alkoholové závislosti, nebo z vyloučených lokalit. Překvapivě lépe se uplatňují lidé po alkoholové závislosti než všichni ostatní. Pro lidi z vyloučených lokalit platí, že jsou už hluboce zakořeněné předsudky (jak hodné oprávněné, je na každém) v zaměstnávání hlavně lidí s romským původem. Velký problém je nízké vzdělání a někdy i to, že nemají ani řádně dokončené základní vzdělání, což bývá velkou překážkou. Další problémy jsou, když člověk, který

začne pracovat, je zneužíván rodinou, a tak se nakonec vrátí mezi nezaměstnané. Tím, že vznikají celé vyloučené lokality je působení rodiny a ostatních velkým problémem, a to se netýká jen Romů, ale i mnoha jiných, kteří se na tyto lokality nabalují. Neprospívá zde ani tzv. „obchod s chudobou“, kde majitelé nemovitostí ještě těmto lidem radí, jak nepracovat

a pobírat všemožné dávky, které mnohdy jdou přímo pronajímateli. Omezení výplat dávek a zvýšení minimální mzdy, které tato vláda již schválila, částečně tento stav pomáhá řešit, aby zájem těchto lidí bylo pracovat. Jen je to dnes těžké pro tyto lidi najít alespoň částečně odpovídající zaměstnání. Kraj umožňuje i dokončení základního vzdělání dospělým a různými podporovanými rekvalifikacemi získat odpovídající vzdělání, aby se mohly tyto osoby lépe uplatnit na trhu práce. Kraj v této oblasti mnohdy dělá, ale stále se vyskytují nedostatky a je co zlepšovat.

Jan JANEČEK

K problematice mezinárodního komunistického hnutí

V sobotu 12. 10. 2019 se v Praze uskutečnila 46. pražská teoreticko-politická konference s mezinárodní účastí. Pozvání přijali zástupci stran z Anglie, Číny, Kuby, KLDR, Maďarska, Polska, Rakouska, Ruska, Řecka, SRN, Švédska, Ukrajiny a Vietnamu.

Hlavním pořadatelem je OV KSČM Praha 1 a dalších 18 subjektů, včetně OV Trutnov, které zastupovalo pět účastníků. Přítomen byl i místopředseda ÚV KSČM S. Grospič a předsedové KV KSČM M. Kavij a M. Semelová. Bylo zde i mnoho mladých z KSM, či jiných organizací.

Konference se konala v roce 100. výročí vzniku Komunistické internacionály na téma: „K problematice mezinárodní jednoty a součinnosti komunistického hnutí v boji proti antikomunismu a válečnému nebezpečí, za sociální pokrok“. Hlavní referát přednesl Josef Skála, kde kladl důraz na to, abychom hledali cestu vpřed bez skrupulí s kritickou náročností. I dnes se vyskytují názory o založení

Nové internacionály, ale po pravdě řečeno k tomu není doba. Vždyť třeba jenom u nás máme tři komunistické strany, to samé je v Rusku a SRN. Chtělo by to něco, jako byly „Otázky míru a socialismu“, kde se formou diskuse hnutí sjednocovalo. Kapitalismus degeneruje, musíme lidem ukázat v celé nahotě jeho zverstva. Třídní pohled na svět stále platí, nadvláda cizího kapitálu nám umožňuje se této věci věnovat. Příští ekonomická krize je již za dveřmi. V bohaté diskusi vystoupilo celkem 28 zástupců, kteří nás seznámili se situací v jejich stranách a s pohledem vpřed. Ze zahraničních delegací vystoupili všichni mimo KLDR a Vietnam. Za náš okres vystoupil Václav Jirásko. Na závěr diskuse vystoupil S. Grospič.

Z našeho pohledu to byla velmi zdařilá konference, kde jsme se dozvěděli jaké problémy naše hnutí má. Výsledek je, že musíme usilovat o širší aktivitu lidových mas a získávání spojenců.

Jaroslav ONDRÁČEK

Zatímco Praha bouřila

...a ve všech divadlech se stávkovalo, z budovy Melantrichu hovořil hlavní protagonist Václav Havel, zpívaly zpěvačky a socha svatého patrona naší země – svatý Václav, byl obklopen studenty, ale i dalšími mladými protestujícími a mávali vlaječkami a hesly a křičeli do světa, že nechtějí vládu jedné strany, tak Hradec Králové se probouzel od této sametovky tak trochu ospale. Televize, rozhlas, ale i denní tisk burcoval celou republiku, ale přesto se rychlost revoluce zpomalovala podle toho, jak daleko bylo do Prahy. Do Hradce dorazila dřív, než do Dobrušky, nebo do Lična.

V Hradci Králové začali studenti stavět na tehdejší Gottwaldově náměstí hradbu z krabic, až v prosinci a malovali na ně hesla. Jedním z nich, na které si pamatuji bylo: „Opusťte paláce a táhněte do práce“. Některé nápisy však byly i dosti nevhodné. Objevovali se mladí s tričky, na nichž se objevovaly nápisy OF – Občanské fórum. K tomu docházelo začátkem prosince roku 1989. Potom byla 14. ledna 1990 z podstavce odstraněna Gottwaldova bronzová socha od Josefa Malejovského, a to v rámci studentského happeningu.

Letošní rok, kdy se bude připomínat 30. výročí revoluce se plánuje stavět zeď z papírových krabic a to od 11. 11. do 17. 11. Samozřejmě, že k tomuto výročí budou zaměřeny nespočetné kulturní programy.

Jiří KNOPP

Levicový klub žen v Hradci Králové přivítal mezi sebou ženy z Rychnovska. Marie a Hana přivezly ukázky svých výrobků – pletených figurek (na prvním snímku), ale i korálkové ozdoby a náušnice, nebo minikošičky z púlek ořechů... Představily je už ve Svojsčicích. Přišla také Marcela (i s dcerou a vnučkami), která šije krásné batůžky, rozmanité látkové knížky s pohyblivými prvky, kapsáře, kabelky, zkrátka vše, na co si vnučky vzpomenou. Všechny se potěšily a měly další inspirace pro šikovné ruce. FOTO – vha

Chovatelství potřebuje novou krev

Základní organizace ČSCH Týniště nad Orlicí i v letošním roce pokračovala ve své dlouholeté nepřetržité činnosti, kdy novodobým mezníkem bylo letošních 30 let od otevření Areálu chovatelů. Sluší se připomenout i to, že příští rok uplyne už 30 let od pořádání zárodku Ptačích trhů. Můžeme konstatovat, že Ptačí trhy proslavily Týniště nejen v České republice, ale i v zahraničí – Polsku, Slovensku, ba i v Německu.

Nemálo práce a investic bylo vykonáno ve zvelebování celého Areálu od vybavení chovatelským fundusem, přes vylepšení prostředí pro návštěvníky a parkování v blízkosti Areálu. Kromě bohatě navštěvovaných Ptačích trhů je hlavní chovatelskou činností pořádání výstav. Jako každý rok uspořádala ZO tradiční majovou výstavu Memorál Josefa Holického (1. 5. 2019).

Celostátní výstavou českých plemen slepic a klubu Australek jsme zahájili podzimní výstavní sezónu. Výstavní sezóna je nejnáročnější fází činnosti našich členů, kdy se prolínají výstavy a Ptačí trhy a je nutné vždy přestavět výstavní prostor ve všech třech našich halách. V průběhu výstavní sezóny, která končí 11. ledna 2020 Speciální celostátní výstavou králíků Rexů, pořádáme sedm soutěžních výstav. Specialitou naší výstavní sezóny je již tradiční Oblastní soutěž zpěvných kanárů – ukázky zpěvu 28. prosince, kdy ve vnitřních prostorách poskytujeme zázemí Klubu zpěvných kanárů pro soutěže. Celý program výstav včetně termínů Ptačích trhů lze získat na pokladnách při konání výstav, nebo na webových stránkách naší ZO www.chovateletyniste.cz.

Jako u většiny společenských a zájmových organizací se i my potýkáme s přirozeným úbytkem členů, uvítáme proto nové zájemce z Týniště a okolí se zájmem o chovatelskou činnost a to i v netradičních oborech chovatelství, naše prostory a vybavení jsou vám k dispozici...

*... areál jak z růže květ,
přijďte všichni přivonět!*

Miroslav PALHOUN
ZO ČSCH Týniště n. O.
FOTO
www.chovateletyniste.cz

www.kscmrhk.cz

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 19. Toto číslo vyšlo v listopadu 2019 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSCM, Všešrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajaneck@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytištěné příspěvky zasláné do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrhk.cz>.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

TRUTNOVSKO

František Podolník z Pece pod Sněžkou oslaví sedmdesátku. V Trutnově budou oslavovat: **Olga Serbousková** devadesátiny, **Ladislav Bechyňka** sedmdesátku a **Josef Tylíš** krásných 35 let. **Věra Víšková** z Mostku slaví devadesátiny a **Ladislav Mikulec** z Klášterské Lhoty šedesátiny,

Pevné zdraví, dobrou náladu a elán do dalších let přeje OV KSCM Trutnov.

KRÁLOVÉHRADECKO

Markéta Purmová z Nového Bydžova oslaví 65 let. Sedmdesátiny bude mít **František Klaus** ze ZO 53 HK a 75 let **Jiří Vopálka** z Chlumce n. C. Osmdesátiny oslaví **Ilsa Škopová** ze ZO 36 HK. Zasloužených 85 let má **Jindra Stolařová**, ZO 48 HK děkuje za aktivitu.

Základní organizace a OV KSČM Hradec Králové jim děkuje za věrnost straně a přeje pevné zdraví, dobrou mysl a pohodu do dalších dnů.

JIČÍNSKO

Sedmdesátku oslaví **Vasil Chemišinec** z Vojiz a 75 let oslaví **Bohumír Durst** z Nové Paky.

Jmenovaným přeje OV KSČM spolu se základními organizacemi všechno nejlepší, zdraví a spokojenost s poděkováním za dosavadní práci pro stranu a společnost.

RYCHNOVSKO

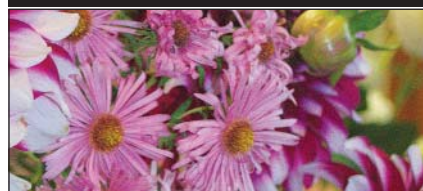
Sedmdesátiny oslaví **Lidmila Pecková** z Častolovic, **Antonín Bednář** ze Svídnice a **Jana Chasáková** z Rychnova n. Kn. **Eva Marková** z Lípy n. O. bude mít 75 let. **František Ehl** ze Skuhrova nad Bělou a **Miloslav Bartoš** z Týniště n. O. oslaví 85. narozeniny. Zaslouženou devadesátku budou mít **Slavomír Tauchman** z Týniště n. O., **Stanislava Šreibrová** ze Slatiny nad Zdobnicí a **Jan Kaplan** z Doudleb n. O. (historik a dřívější dopisovatel Krajánku, RR blahopřeje).

Dobré zdraví, pohodu a spokojenost do dalších let přeje všem oslavenčům rychnovský OV KSCM a spolustraníci.

ROZLOUČENÍ

V červnu jsme se rozloučili s aktivním členem RSDr. Miloslavem Pešavou (78 let) z Hradce Králové. V říjnu zemřel soudruh JUDr. Ing. Raďovan Havlík ze ZO KSCM 29 Hradec Králové ve věku dožitých 90 let. Byl to letitý funkcionář KSCM a zahrádkář.

Čest jejich památce!

Opevnění republiky je stále přitažlivé

Při příležitostech výročí, pro český a slovenský národ velmi smutných, kterým Mnichovská dohoda a posléze i okupace Československa jistě byla, uspořádal OV KSČM Jičín zájezd, nebo chcete-li výlet, na československé opevnění. Cílem našeho zájmu, byla dělostřelecká tvrz Hanička na Rychnovsku. Zhruba pětáctýřicet členů a příznivců KSČM z Jičinska a Semilsku se vydalo v nepříznivém počasí vzhůru k pevnosti. Zde bývalo na 800 vojáků připraveno moderními zbrojními systémy chránit svou vlast. Stavbu, kterou postavili naši občané za rok a něco, bychom nebyli s dnešní technikou postavit ani za desetiletí a to nechci srovnávat s D-1. Celou prohlídku, s vlastním výstupem na pevnost a zdolání více než 220 schodů, absolvoval i jeden z našich nejstarších členů, dvaadvadesátiletý L. Raulím (bývalý ředitel Agrostroje Jičín). Vážení, dokáže to jednou někdo z nás? Nejsem si jist, zda budeme mít příležitost. Po Haničce jsme navštívili Muzeum Orlických hor Sýpka v Rokytnici n. Orlicí. Plánovanou návštěvu výstavy Zahrady východních Čech v Častolovicích jsme již časově nezvládli. Snad příště.

Petr TYPLT

))) KRAJÁNKOVY DOBROTY Z JEDNOHO HRNCE

Balkánské papriky

Pro 4 osoby:

● 4 velké paprikové lusky ● 200 g mletého hovězího ● 100 g balkánského sýra ● 100 g rýže ● menší cibule ● 1 dl kysané smetany ● lžička oleje ● pepř ● sůl.

V kastrolu osmahněte nadrobno pokrájenou cibuli, přidejte maso a rýži a za stálého míchání restujte. Podlijte trochou vody a nechte pod poklicí deset minut dusit. Prochladlou směs promíchejte se strouhaným sýrem a podle chuti dosolte a opepřete. Papriky skrojte, vyjměte jádřinec a naplňte

směsí. Vraťte je do neumytého kastrolu, přelijte smetanou a nechte odkryté péci dvacet minut při 180 stupních. Pokud vám pod paprikami zbylo v hrnci trochu náplně, rozdělte ji na talíře pod papriku. Příloha je zbytečná, rýže je v paprice.

Vařila Taťana LANKAŠOVÁ

OMLUVA REDAKCE: Minulý recept měl mít název krkonošská omeleta.

Babičky se na pódiu Adalu tužily

V sále Adalbertina v Hradci Králové se v říjnu představilo osm adeptek na Babičku roku. Královéhradecký kraj vyhlášením soutěže podpořil dobré mezigenerační vztahy a dobré příklady aktivního prožívání života v důchodu.

Babičky se nejprve představily v rozhovoru s moderátorkou, pak soupeřily v tom, co pěkného umí, a nakonec předvedly své oblíbené šaty, včetně kostýmu a spodního prádla z roku 1918. Aktivní babičky nejen hlídají, ale cvičí, jezdí na kole, nebo se vzdělávají a pomáhají v různých spolcích. Odpolední program doplnily rozverně lidové písničky posvícenské i z dětských her v podání folklórního souboru Červánek. Děti sklídily velký

Krajského kola Babička roku se za Levicový klub žen zúčastnila Jana Holická. Byla rovnocennou soupeřkou dalším ženám. Ve volné kategorii dokázala před sálem Adalbertina zaspívat.

FOTO – M. VOHRALÍKOVÁ

potlesk. Hejtmán Jiří Štěpán, který akci zaštil, zasedl rovněž v porotě a spolu s dalšími pořadatelkami, například z Rady seniorů ČR nebo Českého svazu žen, vybíral nejuspěšnější babičku. Porota se rozhodla pro Jarmilu Chudobovou (91 let), jež tančí a chodí bez holí. Stala se rovněž nejstarší i nejsympatičtější babičkou, protože měla nejvíce příznivkyň v sále. Druhá skončila charismatická Pavlína Šťastná (55) z Vrchlaví a třetí Jaroslava Hátlová (72) z Hořic v P. Vítězky z krajských kol postupují do celostátního kola v Olomouci.

Účastnice soutěže Jana Holická k průběhu dodala: „Líbila se mi atmosféra v šatně i jedna chvíle na jevišti, kdy jsme si při hudbě zatančily. Byla bych spokojenější, kdyby první skončila paní Šťastná. Byla opravdu originální a příjemná. Kraj by s ní měl opravdu šanci na dobré umístění.“

(vha)

))) POZVÁNKY

LKŽ Hradec Králové – Dne 11. 11. bude společný oběd s martinskou husou a vínem v restauraci Vulkán od 11 h.

Na prosinec je uspořádán zájezd na kulturní vystoupení v neratovském kostele v Orlických horách, společně s Klubem seniorů. Odjezd 12. 12. ve 13 hodin od VČE v HK.